

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Міністерство освіти і науки України
Національний Еразмус Офіс в Україні
Українська асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE)
Українська асоціація викладачів та дослідників європейської інтеграції (APREI)
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Факультет педагогічних наук DISFOR - Університет Генуї (Італія)
Університет Жиліна (Словакія)
Інститут розвитку соціальної згуртованості
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Запорізький Національний університет

ВИЩА ОСВІТА У ГАРМОНІЗАЦІЇ ЦІННІСНОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ

**Матеріали
Всеукраїнської наукової конференції
(30 квітня 2021 р.)**

Мелітополь
Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького
2021

Jean Monnet Chair SCAES - 620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR
Jean Monnet Project EVDISD - 620545-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-PROJECT

УДК 378.4(447.64-21)МДПУ: 001.891(062.552)

ББК 74.58

Р68

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
Протокол № 17 від 02.06.2021р.

Р68 Вища освіта у гармонізації ціннісного простору особистості: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (30 квітня 2021 р.) / за заг. ред. д. філос. н., проф. О. Троїцької. – Мелітополь: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2021. – 164 с.

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ

У матеріалах конференції висвітлено проблеми вищої освіти у гармонізації ціннісного простору особистості в сучасних культурно-освітніх ландшафтах, універсальних гуманістичних цінностей як домінант гуманітарної освіти, психолого-педагогічного формування життєвих цінностей особистості, значення краєзнавства, туризму та спорту для формування міжкультурної компетенції майбутніх працівників сфери відпочинку та туризму, професійної культури майбутніх підприємців.

Рекомендовано науковцям, викладачам, учителям, державним службовцям, студентам – усім, хто цікавиться проблемами гармонізації ціннісного простору особистості.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст текстів

і не завжди поділяє думки авторів.

© Автори матеріалів, 2021

© Мелітопольський
державний педагогічний
університет імені Богдана
Хмельницького, 2021

Солошенко-Задніпровська Наталія

кандидат філологічних наук, доцент, доцент

кафедри теорії і практики англійської мови

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

e-mail: panizadneprovskaya@hnpu.edu.ua

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ АНГЛОМОВНИХ ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ

Сучасний соціум вимагає від освітнього простору підготовки гармонійно сформованої особистості, яка б була здатна до успішного здійснення своїх професійних обов'язків в умовах активної інтернаціоналізації суспільства. Однією з основних компетенцій для сучасного полімовного світу стала комунікативна компетенція, одним із важливих складником якої є уміння змістовно та аргументовано виражати власні думки та публічно виступати з промовою перед аудиторією, використовуючи іноземну мову.

Уміння публічно виступати на сьогодні є необхідною компетенцією для сучасного фахівця в різних сферах діяльності, яка може істотно вплинути на професійну кар'єру людини. Красномовство ще з античних часів вважалось одним з найважливіших проявів природного обдарування людини. Згодом, коли людство усвідомило можливість впливу на розум і волю людини за допомогою мови, зародилася риторика, наука, що стала справжнім мистецтвом, завдяки якому античні оратори змогли своїми промовами змінювати настрої суспільства і навіть впливати на нього. Питання риторики і на сучасному етапі залишаються актуальними в площині наукового світу. Сучасні вчені А. Оляніч, О. Іссерс, М. Блох, Д. Карнегі, Д. Крістал та інші аналізують у своїх роботах різноманітні проблеми, пов'язані з публічним виступом і його аспектами.

Уміння змістовно і переконливо висловлювати свої думки і позицію іноземною мовою сучасній людині – фахівцю різних галузей – може знадобитися в різноманітних життєвих і професійних обставин. Однак, досліджуючи проблему навчання україномовних здобувачів англійської публічної промови, було встановлено, що студенти при підготовці усних публічних виступів стикаються з низкою труднощів, серед яких: суб'єктивність або відсутність посилань на авторитетні джерела, об'єктивні докази, хаотичність, відсутність логіки. Усе це ускладнює сприйняття аудиторією основної думки, закладеної в основу публічного мовлення. Також важливо відзначити, що найчастіше студенти, організовуючи свою публічну промову іноземною мовою, відходять від канонів побудови грамотного

викладу своїх думок, що є результатом відмінності не тільки мов, але і культурних шарів, традицій і т.п. [2, с. 142]. Зазначена методична проблема також потребує уваги при підготовці здобувачів, тому що мовець / оратор повинен враховувати незвичні для нього особливості культури, мовою якої буде створюватися публічний виступ.

Одночасно з достатнім рівнем володіння мовою, знанням її граматики, багатою лексичною базою, важливим для побудови грамотної, структурованої публічної промови, яка б здійснила потрібний, з точки зору оратора, вплив на аудиторію слухачів, є знання і розуміння основ риторики як класичної, так і сучасних її тенденцій. Тому важливою і актуальною на сьогодні є проблема навчання здобувачів як основам риторики, так і сучасним її аспектам.

Сучасний навчальний процес у галузі іноземних мов передбачає формування компетенцій у комунікативному аспекті. З огляду на це, викладач повинен пояснити студентам, що виступ включає в себе не тільки відображення певної події або явища, а й демонструє особисті якості як мовця / оратора, так і реципієнта мови. У процесі підготовки до виступу важливо пам'ятати, що промова повинна складатися зі зрозумілого для реципієнта формулювання тези – ідеї, яку хоче донести оратор [1, с. 236].

Отже, механізми побудови публічного виступу відіграють важливу роль для мовця / оратора, який прагне досягти успіху і впливати на аудиторію. Вивчення складових успішного публічного виступу має бути ключовим компонентом гармонійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців. Важливо відзначити і те, що знання риторики (ораторського мистецтва) є важливим елементом сучасної освіти, оскільки механізми соціальної інтеракції засновані на риторичних практиках, прийомах і фігурах мови. Під час навчання здобувачів побудові гармонійного, змістовного та аргументованого публічного виступу варто ознайомити студентів з методикою підготовки публічного виступу, етапами його підготовки, персуазивними стратегіями, доречним використанням лінгвостилістичних засобів.

З огляду на це, зазначені аспекти набувають особливої пізнавальної значимості, сприяючи об'єднанню теоретичних знань, які повинні засвоїти здобувачі, з практикою життя, де найважливішу роль відіграє комунікативна успішність індивіда і форми взаєморозуміння. Такі елементи підготовки знайомлять майбутніх фахівців з можливостями, наприклад, якісної презентації нових товарів, знань, умінь і відкриттів, захисту власних наукових розвідок іноземною мовою. Тому комунікація як механізм соціального зв'язку і взаємодії, побудований у тому числі і на принципах риторики, стає головним компонентом життя людини XXI століття в умовах полікультурного та багатомовного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Солошенко-Задніпровська Н. Англомовна аргументована публічна промова як засіб впливу на аудиторію (на основі матеріалів конференції TED). *Аргументи сучасної філології: «нестача» і «бажання» у тексті. Матеріали Міжнародної наукової конференції (2–3 квітня 2021 року)*. Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2021. С. 235–239. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.4643976>
2. Сороковых Г., Прибылова Н. Взаимодействие языка и культур как методическая проблема. *Психология образования в поликультурном пространстве*. 2015. № 4 (32). С. 141–144.

Наукове видання

**ВИЩА ОСВІТА У ГАРМОНІЗАЦІЇ
ЦІННІСНОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ**

Матеріали

Всеукраїнської наукової конференції

(30 квітня 2021 р.)

Головний редактор – О. Троїцька

Редакційна колегія: Т. Троїцька, Д. Александров, А. Землянський,
О. Пешев.

Коректор – О. Пешев

Технічний редактор – А. Землянський

Підписано до друку 02.06.2021 р., Формат 60*84/16

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Друк цифровий. Умовні друковані аркуші 8,05

Наклад _____ примірників. Замовлення № _____

Видавець

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

Адреса: 72312, м. Мелітополь, вул. Гетьманська, 20

Тел. (0619) 44 04 64

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів
видавничої продукції від 16.05.2012 р. серія ДК № 4324